

Erməni xalqı yalana sitayişin faciəsini yaşayır

Zəmanəmiz bir daha sübut etdi: O xalq xoşbəxtədir ki, qonşusu sülhsevər olsun. Çox təəssüf ki, antitürk siyasəti ilə zəhərlənmiş erməni toplumu ilə qonşuluq xalqımıza zaman-zaman faciələr yaşadıb. Erməni xislətini araşdıran, onların Azərbaycana qarşı düşmənçiliyinin əsaslarını açıb göstərən tədqiqat əsərləri yeni nəsillərin bu bələdan özünü qorumasında mənəvi silahdır. Belə araşdırmaçılardan biri bu günlərdə 70 yaşı tamam olan, Birinci Qarabağ savaşının acılarını, ağrılarını öz taleyində vətəndaş yangısı ilə yaşayıb, qələmə alan müharibə veteranı, dünya erməniliyini ifşa edən iki əsərin – “Dünya ermənilərinin gerçək tarixi” və “Erməni elitası”nın etirafları və ya “mənim günahlarım” adlı kitabların müəllifi, tarixçi alim, Bakı Dövlət Universitetinin Asiya və Afrika ölkələri tarixi kafedrasının dosenti Atamoğlan Məmmədli-dir.

– Atamoğlan müəllim, bu günlərdə 70 yaşınız tamam oldu. Ömür yolunuzda özünüzdün Birinci Qarabağ müharibəsinin veteranı, oğlunuz Orxan Məmmədlinin isə 44 günlük Vətən müharibəsinin qazisi olmağı şəərəfləndirir.

– Bəli, insan ömrünün müəyyən mərhələsində ömür qatarına necə mindiyini və hansı sınaqlarla qarşılaşdığını yadına salmalı olursan. Mən də, ömrümün 70-ci ilində düşündüm: “Geriye baxanda qürur hissi keçirirəm. Tələbəlik illərində demişdim: Şükür ki, müstəqilliyimiz gözümüzdün önündə baş verdi və bu günü gördük. Tələbələrimə də deyirəm həmişə tarixi Azərbaycan 6 yerə bölünüb. Bunun bir hissəsi bizim Azərbaycan Respublikasıdır. Diaspor nümayəndələri ilə görüşümdə onlara da anladım ki, 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının gözü bizim respublikadır. Xalqımızın döyünən ürəyi Azərbaycandır, hamının gözü buradadır. Bütün dünya azərbaycanlılarının ümid yeri Azərbaycandır. Ona görə də tarixi müstəqilliyimizi qazananda zorla bizi müharibəyə cəlb etdilər, torpaqlarımız işğal olundu. Böyük imperiyalar dağılanda onun dalğası çox fəlakətlərə səbəb olur. Bu illər ərzində 12 kitabım nəşr olunub. 19-u isə nəşrə hazırdır.

Mən birinci Qarabağ savaşının iştirakçısıyam. Xocalı faciəsindən sonra auditoriyada dərs keçə bilmirdim, indiki kimi yadımdadır, auditoriyaya girdim, mühazirə saatı idi. 120 nəfər tələbəyə – 4 qrupa müraciət etdim: Əziz tələbələr, mövzumuz “Orta əsrlərdə Çin” adlanır. Amma bu gün dərsimiz olmayacaq.

Soruşdular, səbəb nədir? Dedim ki, mən cəbhəyə gedirəm. Belə deyəndə 20, 30 nəfər gənc ayağa qalxdı ki, müəllim, biz də gedirik. Dedim siz genofonumuzsunuz, vaxtı gələndə gedərsiniz. Əyləşin yerinizə. Cavan müəllim idim. Bakı Dövlət Universitetində işləyirdim. Azərbaycan böyük imperiyanın caynağından çıxıb, müstəqilliyini élan etsə də, torpaqlarımızın başı üstündə qara yellər əsməyə başlamışdı. Bu o illər idi ki, 1988-ci ildən başlayaraq qədim İrəvan torpaqlarından o yerlərin azərbaycanlı vətəndaşları vəhşicəsinə qətlə mənuz qalaraq qovulmuşdular və ümid yeri kimi Azərbaycana pənah gətirmişdilər. Bir sözlə, zorən müharibəyə məcbur edilmişdik.

6 ay səngərdə düşmənlə üz-üzə dayandım. Ön xətdə olarkən çox böyük təcrübə qazandım. Özünümüdafiə batalyonlarının tərkibində döyüşürdüm, xatirə fotolarımı da sizə təqdim edəcəyəm.

Bəli, o illərdən tanıdığım ziyalılardan qeyrətliləri silaha sarılıb özünümüdafiə batalyonlarına qoşuldular. “Ermənilərin gerçək tarixi” kitabımın yaranma tarixi də səngərdən başlayıb. Orada özümə söz verdim ki, ermənilərin Qarabağ hadisələri başlayan vaxtaca, (Türkiyədə yazılmış rəsmi mənbələr əsasında) törətdikləri cinayətlərdən yazım. Ermənilər hesablamışdılar ki, 1988-1989-cu ilədək bütün dünyadakı ermənilər və onların havadarları tərəfindən Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı Yer kürəsində 26 mindən çox kitab, məqalə, əsər çıxıb. Fikir verin ki, bunlar ideoloji cəhətdən çoxdan hazırlanmışdılar.

– Onlar tarix boyu bu düşüncə ilə yaşayıblar.

– Bəli, illərlə onlar ideoloji cəbhədə silahlanıblar. Gecələr səngərdə olarkən Ayı müşahidə edirdim. Bir gecə Ayın işı-

ğının qarşısında fikirləşdim və söz verdim ki, əgər sağ qalsam, mən düşməne elmi mənbələr əsasında cavab verəcəyəm. Döyüşdən sağ-salamat qayıtdıqdan sonra 20 ilə yaxın topladığım materialları, xüsusilə xristian mənbələrindən yeni-yeni məlumatları yığdım və işləməyə başladım. Akdemik Yaqub Mahmudov mənə yüksək dəyər verərək dedi: Atamoğlan, bu kitab iki doktorluq dəyərindədir. Kitabım Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin xüsusi mükafatına layiq görüldü. Sonra əsərin rus dilində olan variantını Rusiyadakı diasporamız üçün hazırladıq: “İstinnaya istoriya arman” Mənən bir az rahatlıq tapdım ki, düşmənin hiyləgər ideologiyasını alt-üst

etdim. 200 il idi ki, Azərbaycan analarının göz yaşı qurumurdu, şükürlər olsun ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qisasımız alındı.

– Qisas qiyamətə qalmadı. Qarşımda bir kitab var: “Mənim günahlarım” – Mea Gulfa (latın dilində) və ingilis dilində tərcümə olunan “Erməni “elitasının” etirafları” elmi mənbələr əsasında yazdığınız elmi-publisistik əsərlər. Bu barədə ətraflı danışmağınızı xahiş edirəm.

– Latın dili ölü dil olsa da, bilərəkdən bu dildən istifadə etdim. “Mənim günahlarım” erməni elitasının adından etiraf olunur. Kitab 5 dilə tərcümə olunub. Erməniləri müdafiə edənlərin - qərbi avropalıların öz dilində onlara demək istəyirik ki, gerçək faktları erməni elitasının öz dilindən eşidin, agah olun.

– Bu kitabın əsasında sənədli film də hazırlanıb.

– Məni ağrıdan məsələyə toxundunuz. Bu əsər 5 min manat mükafat qazanmışdı. Həmin məbləğin əsasında sənədli film hazırlanmasını rəğbətlə qarşıladım. Bacardığımız qədər bəşəriyyətə ermənilərin ideoloji silahının hədəfinin iç üzünü – yalanlarını çatdırmalıyıq. Kitabdakı faktlar detallarla, xronikadan istifadə edilməklə mükəmməl sənədli film səviyyəsində işıqlandırılıb. Bir sözlə, realığa söykənən süjet xəttinin işlənilib hazırlanması mənə çox sevindirdi. Lakin filmin göstərilməsindən az bir müddət sonra video-material yutubdan silindi. Çox mütəəssir oldum, bu günə kimi narahatam, bu film haradadır, niyə silindi? Filmin orijinalı ilə maraqlansam da, mənə dəqiq cavab verilmədi. Təəssüf edirəm.

– Bəlkə, filmi düşmənin hakerləri pozublar?

– 14 əsrdir ki, ermənilərin kilsəsi bütün yer üzündəki ermənilərdən pul yığır ki, özlərinə dövlət yaratsınlar. Bu kitabda

onlar ifşa olunurlar. Ona görə də həqiqətlərin açılmasına əngəl olmaq üçün bütün çirkin vasitələrdən istifadə edirlər. Erməni mənbələri deyir ki, bizim torpağımız olmayıb, biz şəhər – böhtanla əraziləri zəbt edib özümüzünküləşdirmişik. Mən bütün faktları arxivlərdən yığıb, istinadlar əsasında təhlil aparmışam. Gerçəkliklərdən qaçmaq mümkün deyil.

“Erməni elitasının “etirafları” və yaxud “Mənim günahlarım” kitabımda haylar özləri – özlərini ifşa edirlər. XX əsrin əvvəllərində yaşamış Morqan adında məşhur bir arxeoloq olub, haylar bir yerə toplaşmış gedirlər onun yanına ki, bizə tarix yaz. Bütün bu dediklərim erməni mənbələrindədir. XX yüzilliyin əvvəlləri 1-ci Dünya müharibəsi ərafəsində baş vermiş bu hadisənin təfərrüatlarını o dövrün arxeoloqları ermənilərin məkrli planını gülünc və qəzəb içində yaymağa başlayıblar. Belə ki, arxeoloq Morqan onunla danışığa gələn daşnak yığnağından soruşur ki, faktlarınız, dəlilləriniz varsa verin, yazım. Bunu eşidən haylar çıxılmaz vəziyyətə düşürlər və mənbələr axtarışına çıxırlar. Həmin arxeoloq Morqana nağıllar, əsətlər, bir sözlə, heç bir əsası olmayan yazılar təqdim edirlər.

İllərin imtahanından çıxmış arxeoloq ona təqdim edilən “mənbələrə” baxıb təəssüf hissi keçirərək deyir ki, sizin gətirdiyiniz bu “yazılar” nağıldan başqa bir şey deyil, tarixi yazmaq üçün isə faktlar, sübutlar lazımdır. İnsanların mənə olan inamını əgər itirərsə, canlı ikən ölümümü qəbul edərdim. Bu hadisə o illərdə bütün Avropa arxeoloqlarına yayılır və tarixin səhifəsinə erməni hiyləgərliyinin xisləti kimi yazılır.

İrəvanın hər addımında, daşında, parçasında müsəlman – türk tarixi yatır. Yer kürəsində Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı ermənilərin təşkilatlanmış formada 600-dən çox qurumu fəaliyyət göstərir. Ona görə də düşmənin ideoloji silahına qarşı mübarizəni gücləndirməliyik. “Erməni yalanlarına” faktlarla, dəlillərlə cavab verməliyik.

44 günlük Vətən müharibəsindəki Zəfərimiz sübut etdi ki, Azərbaycan xalqı yumruq kimi birləşməyi bacarır. Qüdrətli

ordumuz və Ali Baş Komandanımıza arxalanırıq. Bir məqamı unutmamaq olmaz. Azərbaycan qısamüddətli döyüşü, ildırım sürətli qələbəsi ilə dünya hərbi tarixinə düşdü. Bizim tərəfdən aparılan döyüş ədalətli idi, çünki zorla bizdən qoparılan və 30 il işğal altında qalan torpaqlarımızı xilas etmək üçün silaha sarılmışdıq.

Erməni generalları da, xarici mənbələrdə yazılanlar da sübut etdi ki, bizim yenilməz, polad kimi ordumuzun qarşısında silaha əl atənlər məğlubiyyətlə qarşılaşacaqlar.

Vətən bizim içimizdə, ruhumuzda olmalıdır. Belə bir ruhla silahlanmış ordunun mükafatı Zəfər olmalı idi, oldu da! Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimovun şəərəfinə “Şəhidlərə kəfən lazım deyil” adlı 2 hissəli, 6 şəkili dram əsərini yazmışam. Bu pyesi ilk olaraq Mübarizin atasına aparıb verdim, o kitabı oxuyandan sonra kövrək səslə mənə dedi: “Sanki siz onun yanında olmusunuz”.

Mən də kövrəldim, dedim ata, mən müəlliməm, Mübarizlərin amalı, döyüş yolu mənim dərsimin baş mövzudur, onlar Vətən əxlaqının mücəssəməsidir.

1992-ci ildə anasının qucağında mənə döyüşə yola salan oğlum 2020-ci ildə könüllü olaraq Vətən Müharibəsinə getdi, düşməndən qisasımızı alanların cərgəsində şəərəfli bir tərcümeyi-hal yazdı və qazi kimi qayıtdı. Sonda deyim ki, övladım qürur hissi keçirirəm. Mənim 30 il əvvəl nakam qalan arzularımı oğlum gerçəkləşdirdi, daha doğrusu, ordumuzun yüzlərlə qəhrəmanlarından biri oldu. Milli şüurun formalaşdığı Bakı Dövlət Universitetində fədakar, millətini sevən gəncləri yetişdirmək bizim Vətən borcumuzdur.

Söhbəti qələmə aldı:

Kəmalə Abdinova

XQ